Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2023 оны 98 дугаар тушаалын 6 дугаар хавсралт

БЭЛЧЭЭР, ГАЗАР ТАРИАЛАН ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТНИЙ 2025 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Нэг. Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлтийн хувь
	1	2	3	4	5	6	7
Зорилт 1. “Бэлчээр, газар тариалангийн чиглэлээр гаргасан хууль тогтоомж, стандарт, төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангуулах, норм нормативыг сурталчлах хэрэгжилтийг зохион байгуулах, тайлагнах.”							
1.	**1.1.** Атаршсан талбайг баг бүрд хашаалж малын тэжээл тариалалтыг сайжруулан, малчдын түвшинд өвс, тэжээлийн нөөцийг нэмэгдүүлнэ.	Хадлан тэжээлийн бэлтгэл ажлыг суурь түшингээс буурүүлах гүй байх.	Малын тэжээл тарих явцыг сайжруулаж нэмэгдүүлэх, нөөцийг нэмэгдүүлэх	Өвс 225тн, гар тэжээл 51тн, давс, хужир шүү 470 тн	Малын хөлийн албан татвараар Өндөр хөмөг 3 дугаар баг, Цагаан-Овоо 4 дүгээр багуудад тус бүрд нь 5 га нийт 10 га атарсан газрыг хашаажуулж малын тэжээл тарихаар төлөвлөгдөж тендер зарлагдаж байна.	2025.01. 0.2025.0 6.30	70
2.	**1.2.** Бэлчээрийн нөхөн сэргээх, хуваарьтай ашиглах, хадлан тэжээл бэлтгэх ажлын сумын төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлэх үр дүн тооцох, тайлагнах.	Сумын Засаг даргын захирамжаар ажлын	Малчдыг хадлан тэжээл бэлтгүүлэх нөөцлөх, иргэдийн оролцоог	Сумын бэлчээр ашиглалтын журмыг малчдад танилцуулж, мэдээллээр	Аймгийн Засаг даргын 2021 оны 11 дүгээр сарын 19-ний өдрийн А/565 дугаар захирамжаар батлагдсан “ Аймгийн бэлчээр ашиглалтын журмыг үндэслэн сумын	2025.01. 01. 2025.06. 30	70

Scanned with CamScanner

		хэсэг байгуулна	нэмэгдүүлэх	хангасан байна.	бэлчээр хамгаалах ашиглалтын журмын дагуу хэрэгжүүлж байна.		
3.	1.3.Сумын аюулгүйн нөөцийг малын тоо толгойн албан татвараар бүрдүүлнэ.	2000 боодол 40тонн	Эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх нөөц бүрдүүлэх.	2024 онд малын хөлийн татвараар 1600 боодол өвс авч нөөц бүрдүүлсэн	Засаг даргын нөөцөөс 15.000.000 /Арван таван сая/ төгрөгт 1000 боодол өвс, малын тоо толгойн албан татвараар 19.965.000 /Арван есөн сая төгрөг/ 2000 боодол өвс, 200 хивэг шуудай хивэг нөөцөлж хавар цаг агаарын хүндрэлтэй үед малчдад тусалсан.	2025.01.01.2025.06.30	70
4	**1.4.** Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны өвөлжилтийн бэлтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжилтийг хангах.	Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны өвөлжилтийн бэлтгэлийн төлөвлөгөөний ажлын биелэлтийг 90 хувьтай хангаж биелүүлнэ.	Өвөлжилтийн бэлэн байдлыг бүрэн хангасан байх	Хөдөө аж ахуйн салбарын 2023-2024 оны өвөлжилтийн бэлтгэл ажил 80 хувь хангасан.	Төлөвлөгдсөн хүлээгдэж байгаа.	2025.01.01.2025.06.30	

Scanned with CamScanner

5	**1.5.** Бэлчээр ашиглалтыг сайжруулах бэлчээрийг усжуулах сэлгэж, өнжөөх, хамгаалах зэргээр менежментийг сайжруулан отрын нутгийн бэлчээрийг нэмэгдүүлнэ.	Судалгаанд үндэслэн бэлчээрийг оновчтой хуваарилах.		Засаг даргын захирамжаар 1 дүгээр багийн нутаг дахь “Улиастын ам, Шаргын түрүү”-нээс “Дунд түрүү, Цагаан нуруу” хүртэлх бэлчээр, 2-р багийн нутаг дахь "Хэвтээ, Буга хайрхан, Уужим булан"-аас "Хүрмэн худаг, Тал булаг, Нарийн хүрэм, Таацын гол" 3-р багийн нутаг дахь "Тэлийн дулаан, бяцхан"-ас "Өлтийн түвшин, Чулуутын баруун салаа" 4-р	Төлөвлөгдсөн хүлээгдэж байгаа.	2025.01.01.2025.06.30	

Scanned with CamScanner

				багийн нутаг дахь " Нарийн"-ас "Дунд түрүү, Цагаан нуруу" орчмын газар нутгийн бэлчээрийг тус тус тухайн жилүүдийн 07 дугаар сарын 15-ний өдрөөс эхлэн 10 дүгээр сарын 15-ний өдөр хүртэлх хугацаанд малын хөлөөс түр чөлөөлж ажилласан.			
6	**1.6.** Бэлчээрт худаг гаргах усан хангамжийг сайжруулах бэлчээрийг сэлгэж өнжөөх, хортон мэрэгчдээс хамгаалах зэргээр ашиглалтыг сайжруулна.	Бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлж 1 ширхэг худаг гаргана.	2024 онд Шарга 1 дүгээр багт бэлчээрийн усан хангамжийг сайжруулах зорилгоор 1 ширхэг худаг гаргахаар төлөвлөгдсө	Усан хангамжийг нэмэгдүүлэх	Бэлчээрийн усан хангамжийг сайжруулах зорилтоор Шарга 1 дүгээрт багт Улиатайн аманд малын хөлийн албан татвараар 1 ширхэг гүний худаг гаргах ажил хийгдэж малчдад хүлээлгэн өгсөн.	2025.01.01.2025.06.30	100

Scanned with CamScanner

			н.				
7	**1.8.**Жил бүр бэлчээрийн даац тодорхойлох, ургамлын тооллого, фотомониторинг хийж мэдээллийн нэгдсэн сантай болох	Хээрийн судалгаан ы ажилд оролцох. Эдийн засгийн эргэлтэд оруулсан малын тоог суурь түвшнээс бууруулах гүй байх.	.	Сумын нутаг дэвсгэрийн бэлчээрийн өөрчлөлтийг фотомонито ринг аргаар үнэлж бэлчээрийн даацыг тодорхойлох газрын даамал болон цаг уурын мэргэжилтэн тэй хамтран зохион байгуулан ажилласан.	Хүлээгдэж байгаа./намар 8-10 сард хийгдэнэ./	2025.01. 01.2025. 06.30	
8	1.9.Бэлчээрийн хортон шавж, мэрэгч амьтантай тэмцэх арга хэмжээг зохион байгуулах	Бэлчээрий н мэрэгч амьтны тархалтаа с урьдчилан сэргийлэх, доройтол үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх, тархцын судалгааг хийх	Мэрэгч амьтантай тэмцэх тандалт судалгаа хийх		. Бэлчрийн хортон шавж мэрэгч амьтан буюу өлийн цагаан оготны тархац сумын хэмжээнд бага байгаа тул тэмцэх ажил хийгдээгүй байгаа. Аймгийн Хөдөө аж ахуйн газраас өлийн цагаан отгоны тархцын тандалтын ажил хийгдсэн	2025.01. 01.2025. 06.30	70
Зорилт 3. “Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс, жимсгэнэ, малын тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, усалгаатай тариалан эрхлэх үйл ажиллагааг дэмжих							

Scanned with CamScanner

9	**2.1.**Газар тариалангийн үйлдвэрлэлтэй холбоотой төсөл хөтөлбөрүүдэд хамрагдах	Төсөл, хөтөлбөрт хамрагдсан иргэний тоог суурь түшингээс бууруулахгүй байх.		Газар тариалангийн чиглэлээр 5 иргэнд зээл олгосон.	Хүлээгдэж байгаа.	2025.01.01. 2025.06.30	
10	2.1.1.Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэнэ.	Газар тариалангийн талбайд гарч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах, тариаланчдад мэдээлэл хийж хамтран ажиллах	Гарч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах .	Тариалангийн доод талбайн усжуулах системийн толгойн боолт, далан босгох ажилд 12 тариалан эрхлэгч нийлж усжуулах систем засварласан	Газар тариалан эрхлэгчдийн хүнсний ногоо тарьсан талбайн ойр орчим айл буулгахгүй байх мал орохоос сэргийлэх талаар ойр нутаглдаг болон сумын төвийн малтай айл өрхүүдэд Цагаан-Овоо 4 дүгээр багийн Засаг даргатай хамтран санамж анхааруулга зөвлөмж гарын авлага болгон тарааж албан мэдэгдэл 9 өрхөд өгөөд байна.	2025.01.01. 2025.06.30	70
11	**2.2.**Газар тариалангийн эргэлтийн талбайн ашиглалтыг сайжруулж, тариаланчдыг үр бордоо техникийн дэмжлэгт хамруулан дотоодын хэрэгцээг тодорхой хэмжээнд хангана.	Нэгж талбайгаас авах ургацын хэмжээг суурь түшингээс бууруулахгүй байх.	Ургацын хэмжээг нгэмгдүүлэх газар тариалан эрхлэгчдийн нэмэгдүүлэх	Төмс 14 га-с 140 тн , хүнсний ногоо 15га-с 1645тн, малын тэжээл 4 га талбайгаас 11,2 тн буюу 96 хувьтай	Тариалангийн доод талбайн усжуулах системийн толгойн боолт, далан босгох ажилд 12 тариалан эрхлэгч нийлж усжуулах систем засварласан. 2025 онд , байцаа 7500 ш ,сонгино 40 кг, лууван 2,5 кг, шар	2025.01.01. 2025.06.30	70

Scanned with CamScanner

				ургац хураалтын ажлууд явагдаж байна.	манжин 3 кг, хүрэн манжин 3 кг зэрэг хүнсний ногооны үрийн дэмжлэгийг тариаланчдад олгосон.2025 онд төмс 7,5 га-д, ногоон тэжээлийн малын тэжээл тариалалт эхлээгүй байна.		
12	**2.3.** Сумын үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд орчин үеийн чиг хандлагад нийцсэн мэдээ, мэдээллээр хангах, сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.	Тариалан эрхлэгчдэд 2-3 удаа сургалтыг зохион байгуулна. Сургалтад хамрагдсан тариаланчдын тоог суурь түшингээс бууруулахгүй байх.	Жилд 1-2 удаа сургалт хийх	Сургалтад нийтэд 20 тариалан эрхлэгч хамрагдсан.	2025 оны 04 сарын 28-ний өдөр 23 тариалан эрхлэгчдэд тариалангийн тухай хууль, тариалангийн нэгдсэн системийн талаарх мэдээллээр хангаж саналыг нь сонсож хашаа хороог янзлах, шуудууг засварлах болон бусад газар тариалантай холбоотой мэдээллээр хангаж, мөн хүнсний ногооны үрийн захиалга авч ажилласан.	2025.01.01 .2025.06.30	70
13	**2.4.**Чиг үүргийн хүрээнд хамаарах иргэн аж ахуйн нэгжийн мэдээллийн сан бүрдүүлнэ.	Plant.mofa.gov.mn буюу ургамлын гарал үүсэл, пестицидийн бүртгэл хяналтын системд	Цахим системд бүртгэлжүүлж мэдээллийн санд оруулах	plant.mofa.gov.mn цахим системд 45 иргэн 3 аж ахуй нэгжийг бүртгэсэн.	plant.mofa.gov.mn цахим системд 45 иргэн 3 аж ахуй нэгжийг бүртгэсэн байсныг мэдээллийг шинэчлэн оруулсан.	2025.01.01. 2025.06.30	70

Scanned with CamScanner

		3-ос доошгүй тариаланч бүртгэлжүүлэх. 2-ос доошгүй тариалан эрхлэгчдэд гарал үүслийн гэрчилгээ олгосон байна.					
14	**2.5.**Тариаланчдаас үрийн захиалга авах.	Үрийн захиалга өгсөн тариаланчдын тоог суурь түшингээс бууруулахгүй байх.	Хүнсны ногооны тариалалтийг нэмэгдүүлэх	төмсний үр 500 кг, 2024 онд , байцаа 5500 ш сонгино 80 кг, лууван 20 кг, шар манжин 3 кг, хүрэн манжин 3 кг зэрэг хүнсний ногооны 80 хувийн хөнгөлөлттэй үрийн дэмжлэгийг тариаланчдад	2025 онд төмсний үр 2,5 тонн, байцаа 7500 ш ,сонгино 40 кг, лууван 2,5 кг, шар манжин 3 кг, хүрэн манжин 3 кг зэрэг хүнсний ногооны үрийн захиалга авч тариалан эрхлэгчдэд олгосон.	2025.01.01. 2025.06.30	100
15	**2.6.** Эргэлтийн талбайн ашиглалтыг сайжруулж, газар тариалан эрчимжсэн мал аж ахуйн /МАА/ эрхлэх бүс нутгийг орон нутагт	Атаршсан талбайг эргэлтэд оруулж,		21 иргэн 5 га талбайд малын тэжээл	Малын тэжээл тарих атарсан 10 га талбайг эргэлтэд ашиглалтад	2025.01.01. 2025.06.30	30

	тогтоох, бэлчээр ашиглалтыг сайжруулна.	малын тэжээл тариалалтыг нэмэгдүүлнэ.		тариалсан ба 11.5 тн хураан авсан байна	оруулж малчдын тэжээл тариалалтыг эрчимжүүлэх хэмжээг нэмэгдүүлэхэд анхаарч байна.		
16	**2.8.**Арцын голын хашаа, суваг шуудууг засварлан төмс, хүнсний ногооны тариалалтыг нэмэгдүүлнэ. .	Тариалангийн хашаа болон шуудуу сувгийг засварлуулах, тариаланчдын тоог нэмэгдүүлэх	Шуудууг бүрэн бүтэн байдлыг хангах		Арцын голын доод талбайн шуудууг далан босгох хуучин далангийн сэргээх усыг боох засварлах ажлыг 6 тариаланчидтай хамтран хийж гүйцэтгэсэн.	2025.01.01. 2025.06.30	70
17	**2.5.2.**Төмс үрлүүлэх, хүнсний ногооны суулгацаа талбайд гаргана.	Нийт тариалан эрхлэгчид төмс, хүнсний ногооны суулгацаа талбайд 100 хувь гаргах.	Тарьц суулгацыг тогтоосон хугацаанд нь суулгах	35 тариалан эрхлэгч	Тариалангийн талбайд нийт 7,5 га талбайд 4,6 тонн төмс, сонгино 40 кг, байцаа 14000 ширхэг, манжин 3 кг, хүрэн манжин 3 кг, лууван 2,5 кг суулгаад байна.	2025.01.01. 2025.06.30	70
18	**2.5.3.** Тариалалтын болон Ургац хураалтын мэдээг тогтоосон хугацаанд холбогдох байгууллагад мэдээллэнэ.	Ургац хураалтын тоо мэдээг хугацаанд нь мэдээлэх	Мэдээг хугацаанд нь хүргүүлэх	Тайлан мэдээг заасан хугацаанд нь холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн	Тариалалтын мэдээг тогтоосон хугацаанд нь холбогдох газарт хүргүүлж байна.	2025.01.01. 2025.06.30	100

Scanned with CamScanner

19	**2.7.**Зоорь засварлах, шинэ зоорины халаалтыг сайжруулж нарийн ногоо хадгалах боломжийг бүрдүүлэн ажиллана.	Ашиглагдагүй зоорინуудын 60 хувийн ашиглалтыг сайжруулна.	Зоорны бүрэн бүтэн байдлыг хангах бүрэн ашиглах	Сумын хэмжээнд 7 зоорь үүнээс 3 ашиглагдаж байгаа.	Ашиглагдаж байгаа зооринуудын ашиглалтыг сайжруулах зооринуудын судалгааг гаргасан. 2025 онд зоорины бэлэн байдлын хангаж төмс болон , хүнсний хадгалах тариаланч талаар төлөвлөж байна.	2025.01.01. 2025.06.30	70
20	2.10.Өвлийн хүнс ногооны аж ахуйг дэмжин иргэдийг нутгийн хүнс ногоогоор тасралтгүй хангах боломжийг нэмэгдүүлнэ.	Өвлийн хүлэмжийн аж ахуй эрхлэлтийг нэвтрүүлэх.	Өвлийн хүлэмжийн аж ахуй эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх	Иргэдийг хүнсний ногоогоор тасралтгүй хангах зорилгоор 2 аж ахуй нэгж, “Бумбат”, “Нарлаг” дэлгүүрүүдэд нийлүүлж, хувиараа 5 иргэн төмс хүнсний ногоогоо иргэдэд худалдаалж байна.	2 иргэн хүлэмжид хүнсний нарийн ногоо тарих үрсэлгээ хийж тарихад бэлэн болоод байна. цаашид иргэдийг хүнсний ногоогоор тасралтгүй хангах зорилгоор аж ахуйн нэгжүүдэд мэдээлэл өгч иргэдийн төмс хүнсний ногоог иргэдэд худалдаалах ажлыг эрчимжүүлнэ.	2025.01.01. 2025.06.30	70
21	2.11.Сум хөгжүүлэх сангийн төсөл зарлах, хүлээн авах, шалгаруулах, хэрэгжилтийн явцад хяналт тавих, эргэн төлөлтийн дагуу төлүүлэх	Чиглэлийн дагуу зарлагдсан зээл, төсөл хөтөлбөрт хамрагдса			Хүлээгдэж байгаа.	2025.01.01. 2025.06.30	

Scanned with CamScanner

		н хоршоо, нөхөрлөл, иргэнийг зориулалтын дагуу ашиглах, эргэн төлөлтийн хугацаанд хяналт тавих зэрэгт анхаарч ажиллах					
22	2.11.1.Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийг зориулалтын дагуу ашиглахад мэргэшил, арга зүйн зөвлөгөө өгч, чиглүүлж ажиллах	Төслөөр зээл авсан нөхөрлөл, хоршооны үйл ажиллагаанд хяналт тавих		Зээл авсан иргэн, нөхөрлөл, хоршоог бүртгэлжүүлж мэдээллийн сан оруулж тайлан мэдээг хугацаанд нь гаргаж мэдээлээн	Хүлээлэгдэж байгаа.	2025.01.01. 2025.06.30	

Хоёр. Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлтийн хувь
	1	2	3	4	5	6	7

Scanned with CamScanner

	2023оны 1 дүгээр сарын 29-ны 1/73 албан бичиг "Агаарын бохирдлын эхүүсвэрийн нэгдсэн тоо бүртгэл зохион байгуулах тухай	бохирдолын хэмжээг бууруулах	бохирдлын эхүүсвэрийн нэгдсэн тоо бүртгэл зохион байгуулах	гаргах мэдээлийн санд оруулах	бүртгэлийг ажлын хэсэг гаргуулж сумын төв болон Баянтээг багт явуулж нийт 473 өрхийн мэдээллийг тогтоосон хугацааны дагуу “Орчны бохирдлын эх үүсвэрийн хаягдал тооллогын сан”-д байрлуулан шивж оруулсан. Мэдээ тайланг цаг тухайд нь гүйцэтгэж явуулсан.	2025.02.15	

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

Байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн.................................../Г.НАРАНБААТАР/
/албан тушаал/ /нэр, гарын үсэг/ /огноо

Scanned with CamScanner